

HUDEBNÍ ROK V 1., 2., 3. a 5. TŘÍDĚ

Příklady reflexe dětí:

„Hudbu miluji, protože mě uklidňuje.“

„Hudba je pro můj život důležitá, protože je krásná a uklidní mě, když jsem smutná.“

„Na koncertě se mi líbilo všechno, nemůžu si vybrat, co nejvíce!“

„Hudba pro mě znamená všechno!“

Vážení rodiče, milé děti,

Evropský mezinárodní den hudby Eudamus 2023,

rozšíření projektu o rodině Kubelíkových,

vydařený vánoční koncert,

vytvoření hudebního rekordu,

hudební rytmičká hra s pomocí kelímku, která inspiruje miliony dětí po celém světě,

živá klavírní, houslová i kytarová hudba včetně hry na hudební nástroje Orffova instrumentáře,

řada nových písniček a mnoho dalšího...

To vše zažily děti 1., 2., 3. a 5. třídy, se kterými jsem v letošním školním roce pracovala v předmětu hudební výchova a také v rámci školních hudebních projektů.

V tomto školním roce jsme nasbírali tolik hudebních zážitků, že by vydaly na mnoho stránek vzpomínek.

Ráda bych s Vámi sdílela ty nejkrásnější okamžiky z naší společné práce, které si můžete prohlédnout v galerii.

Rovněž bych Vám nyní detailněji přiblížila nejdůležitější hudební akce a momenty školního roku 2022/23, které jsem pro děti připravila a s dětmi úspěšně realizovala.

NOVÁ HUDEBNA

Před začátkem školního roku, v srpnu 2022 jsem se rozhodla vytvořit na naší škole odbornou učebnu hudební výchovy. Vznikl tak prostor pro hudební aktivity, ale i další umělecké činnosti a také místo pro setkávání žáků naší školy při různých příležitostech.

Máme radost, že je hudebna od té doby využívána k hudebním aktivitám celou školou. Dle charakteru práce v hodinách probíhá výuka také v kmenových třídách, dokonce i na zahradě školy. Děti se učí orientovat a pracovat ve specifickém prostředí, vhodně využívat veškeré pomůcky a pohybovat se v prostoru plném hudebních nástrojů.

VELKOLEPÝ VÁNOČNÍ KONCERT S PŘEKVAPENÍM

Podzim se nesl ve znamení pečlivých příprav vánočního repertoáru a plánovaného vánočního koncertu, který proběhl ve středu 15. prosince.

Pro většinu dětí se jednalo o první vystoupení v životě, bylo tedy nutné vytvořit co nejpříznivější podmínky a bezpečné prostředí pro jejich výstup. Nastudovala jsem repertoár v jednotlivých třídách dle vývojové úrovně dětí a zároveň jsem jim otevřela pomyslná vrátka k osvojování si chování na koncertě a podílení se na celkové organizaci koncertu.

Mým cílem bylo zapojit maximum dětí ze tříd, ve kterých hudební výchovu vyučuji, ale také přizvat i ostatní třídy v rámci společného zpěvu jedné písně a ke společné účasti na kulturním zážitku.

Na programu byla například vánoční úprava známé melodie Wolfganga Amadea Mozarta v písni Třpyť se, třpyť se hvězdičko, dále české koledy Stojí vrba košatá či Štědrej večer nastal. Zpěv jsme doplnili hudebně pohybovým vyjádřením ve skladbě Tanec andělů (Yann Tearsen – Comptine d'un autre été). Společně si děti zazpívaly také Muzikantský pozdrav, který jsem pro ně složila na melodii písně Bratře Kubo. Na koncertě zazněla i instrumentální hudba, resp. instrumentální sóla dětí z jednotlivých tříd. Zapojila jsem také nové žáky z Ukrajiny, zpívaly slavnou ukrajinskou píseň Ščedryk. Autorem je skladatel Mykola Leontovych.

Jako překvapení jsem zorganizovala spolupráci s Gymnáziem Jiřího z Poděbrad. Z Pěveckého sboru a Orchestru gymnázia přijeli tři studenti se svojí profesorkou hudební výchovy PhDr. Mgr. Jaroslavou Dunovskou. Protože se členy těchto souborů dlouhodobě spolupracuji, pustili jsme se do příprav andělského překvapení. Naši hosté se převlékli za anděly a společně se mnou vytvořili smyčcové kvarteto doprovázené klavírem. V našem podání slyšely děti skladbu Adeste fideles a Hallelujah od Leonarda Cohena, při které se s radostí přidaly zpěvem refrénu.

Na závěr koncertu obdrželi naši hosté dárky a děti, které koncertovaly, byly také odměněny, dostaly diplomy a sladkou pozornost.

Nemohu nezmínit alespoň jednu důležitou podmínku úspěchu, v našem případě úspěšného koncertu: aby mohlo každé dítě vystoupit na koncertě, aby dětem zůstal umělecký prožitek ze společného koncertování, to je otázka mnoha týdnů i měsíců. Děti potřebují dostatek času, aby se mohly učit, vnímat hudbu, aktivně se hudebně vyjadřovat, naučit se texty písní, správně tvořit tón, aby píseň zazpívaly čistě, aby si zapamatovaly melodii, rytmus, aby se zvládly hudebně projevat podle pokynů učitele, aby si hudbu „osahaly“ i pomocí hraní na hudební nástroje Orffova instrumentáře. A nám se to podařilo, děti zpívaly, hrály, před koncertem si uvědomovaly pocity zodpovědnosti, při koncertě prožívaly sváteční chvíle, a nakonec velkou radost, že se jim vystoupení povedla, společně zvládly náročný úkol, a že potěšily posluchače z řad učitelů a žáků 2. stupně základní školy.

Poděkování patří také rodičům žáků, kteří děti výborně připravili z hlediska společenského oděvu, kolegům, kteří pomáhali s organizací během koncertu a také týmu jídelny školy, neboť paní kuchařky uvařily výborný oběd.

Celou přípravu koncertu jsem pojala jako dlouhodobý projekt, který pokračoval i po koncertě. V lednu 2023 jsme vše reflektovali. Obrovskou dávkou laskavosti, vcítění a positivity, kterou koncert dětem přinesl, si můžete přečíst v jejich autentických výpovědích. V galerii najdete také výtvarné reflexe:

„Moc se mi líbila ta atmosféra.“

„Moc se mi líbilo, jak jsme zpívali a jak andílci hráli na housle.“

„Mně se hrozně líbilo, jak jsme zpívali Štědrý večer, jsem vděčná za to, co jsme zazpívali u stromečku a že jsme se chovali hezky. A jak nás podporovali.“

„V hodinách hudební výchovy jsme se naučili zpívat písničky třeba Milé děti, Nesem vám noviny, Stojí vrba košatá.“

„Mně se moc líbilo, že nás paní učitelka učila zpívat.“

„Líbilo se mi, jak jsme jako celá třída zpívali... musím pochválit i naše Ukrajince, jak to krásné zvládli, prostě byl to super zážitek.“

„...andílci hráli nádherně, ráda bych je osobně pochválila.“

„Druhý stupeň nás hezky podporoval.“

„Paní učitelka se snažila také, nechápu, jak to mohla všechno zvládnout, také ode mne dostává pochvalu.“

„Mně se líbilo všechno, chtěla bych poděkovat všem třídám, že se moc snažili a také hlavně Ukrajincům.“

„Je těžké zpívat před tolika lidmi, ale když máme dobrý den a je to pro dobrý pocit, tak se zpívat nebojíme.“

„Na koncertě se mi líbilo všechno, nemůžu si vybrat, co nejvíce!“

VYTVOŘENÍ HUDEBNÍHO REKORDU NAŠÍ ŠKOLY

Za cíl vánočního koncertu jsem si kladla propojit co nejvíce žáků naší školy při společném zpěvu. Žáci mých tříd vystoupili a ostatní se k nim mohli přidat. Při nejznámější písni Štědrý večer se nám to podařilo.

Díky náročnosti celé organizace koncertu nebylo v mých silách spočítat přesně, kolik žáků se koncertu zúčastnilo, ale víme, že jistě kolem 100 dětí společně zpívalo. 😊

PROJEKT O SVĚTOZNÁMÉ RODINĚ KUBELÍKOVÝCH

V tomto roce nemohlo chybět navázání na v minulém školním roce úspěšně započatý projekt „Housle aneb hudební rodina Kubelíkových“. Žáci letošní první třídy absolvovali projekt poprvé, tentokrát se zaměřením především na housle a povědomí o Janu Kubelíkovi. Žáci 2. třídy navázali informacemi o dalších smyčcových nástrojích, žáci 3. a 5. třídy mají zkušenosti s projektem již z loňského roku, opakovali jsme tedy důležité údaje a projekt rozšířili o další informace. Prostřednictvím metod programu RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking) jsme pracovali s textem o životě Jana Kubelíka. Poté se snažili společně vytvořit přehled s co nejvíce informacemi, které o něm víme. Zde musím poukázat na naprosto výjimečné znalosti některých dětí, které ze svých rodin i dalších školních předmětů vědí o Janu Kubelíkovi opravdu mnoho.

PROJEKT EVROPSKÝ DEN HUDEBNÍ VÝCHOVY – EUDAMUS 2023

I v tomto školním roce jsem přihlásila naše žáky se souhlasem vedení školy do Evropského projektu EUDAMUS <https://www.eudamus.cz/>. Letošním tématem bylo nacházení kontextů mezi hudebním a výtvarným uměním. Oficiální svátek hudební výchovy připadá na 15. březen, my jsme ale slavili během několika setkání. Tematicky jsem projekt zaměřila na přivolávání jara, pozorování jarní přírody a inspirace, které nám dává pro hudební a výtvarné vyjádření. Děti se učily jarní písně, říkadla, které doprovázely hudebně pohybovým vyjádřením i instrumentální hrou. S některými třídami se nám podařilo díky hezkému počasí vyzdobit ještě nerozkvetlý park vlastní výtvarnou tvorbou a venku se naučit zpívat písně o jarní přírodě.

HRA NA KELÍMEK INSPIRUJÍCÍ MILIONY DĚTÍ PO CELÉM SVĚTĚ

Starší žáci se učili rytmický model vyjádřený hrou na kelímky, ve kterém je klíčová skupinová spolupráce a koordinace. Tato aktivita vychází z tzv. cup songu, který hudebně inspiruje miliony dětí po celém světě. I naši žáci byli okamžitě motivovaní a cvičili úplně všude, dokud nepřivedli svoji rytmickou hru k dokonalosti.

VÝZNAM HUDBY

V rámci projektu Eudamus probíhaly také diskuse o hudbě a jejím významu pro náš život. V 5. třídě se diskuse velice rozrostla a děti své myšlenky promítly do posteru, na kterém intenzivně pracovaly, poté jej prezentovaly na chodbě naší školy. Všechny oslovené děti z 1. stupně se shodovaly v tom, že hudbu mají rádi, hudební aktivity je naplňují a těší se na ně.

Zde uvádím několik ukázek z četných zpětných vazeb mapujících mapující vztah dětí k hudební výchově.

Proč milujeme hudební výchovu?

„Protože se učíme, zpívat, hrát, tancovat a poslouchat.“

„Protože cvičíme.“ (Žák má na mysli rozcvičení před zpěvem, aktivizační i uvolňující cviky)

„Protože hrajeme hudební pexeso.“

„Protože se učíme zpívat jarní písničky.“

„Protože se učíme nové písničky.“

„Protože mě to baví.“

„Protože mě baví poslouchat písně.“

„Miluji všechno, všechno, všechno“

„Hudbu miluji, protože mě uklidňuje“

„Protože zpíváme a hrajeme na hudební nástroje.“

Proč je hudba důležitá pro tvůj život?

„Protože je vhodná k uklidnění.“

„Protože zní krásně.“

„Protože je krásná a uklidní mě, když jsem smutná.“

„Protože je moc krásná a uklidňující.“

„Hudba dělá den.“

„Na hudbě mám ráda všechno, ale hlavně hudební nástroje. Můj nejoblíbenější hudební nástroj je klavír.“

„Hudba pro mě znamená všechno.“

ŽIVÁ HUDBA

V hodinách HV zní živá hudba – děti mají možnost slyšet v mém podání hru na klavír, na housle a na kytaru. Také děti se učí hrát na nástroje (rytmické i melodické). Rovněž přinášejí své hudební nástroje, na které se učí hrát např. v základní umělecké škole a prezentují je. Jejich zájmu a prezentaci je vždy věnována pozornost.

Originály autentických vyjádření dětí či fotografií jsou k dispozici v mém soukromém profesním archivu. Některé si můžete prohlédnout ve fotogalerii.

Pokud jste dočetli až sem, doufám, že jste stejně potěšení ze zážitků samotných dětí, stejně jako ony samy, já i naše škola. 😊

Obec Býchory je spojena s historicky výjimečnými uměleckými osobnostmi, je proto více než důležité, aby budoucí generace měly povědomí o tom, co výjimečného se dělo na tomto místě a mohly na tuto tradici navazovat vztahem k hudbě, umění a kultuře.

Krásné léto plné kvalitních kulturních zážitků, každodenní společnosti písničky, hezké knížky, výletu do galerie, muzea či na koncert a pohybu na čerstvém vzduchu, kde slyšíme tóny přírody,

srdečně přeje

PhDr. Mgr. Marie Hons, Ph.D.